

Харківський національний медичний університет
Стоматологічний факультет
Кафедра терапевтичної стоматології
Стоматологія
Освітньо-професійна програма
«Стоматологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 221 Стоматологія
галузі знань 22 Охорона здоров'я
Кваліфікація: Магістр стоматології

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЧА СТОМАТОЛОГІЧНА ПРАКТИКА
(ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ПО ТЕРАПЕВТИЧНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ)

(назва навчальної дисципліни)

навчальний рік 2020-2021

галузь знань

22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

221 «Стоматологія» - другий магістерський рівень
(шифр і назва спеціальності)

курс 4-й

Силабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні кафедри
терапевтичної стоматології

Протокол від
«___» _____ 2020 року № ___

Завідувач кафедри терапевтичної
стоматології

_____ проф. Є.М. Рябоконь
(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 2020 року

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем професійної підготовки
стоматологічного профілю

Протокол від
«___» _____ 2020 року № ___

Голова методичної комісії ХНМУ
з проблем професійної підготовки
стоматологічного профілю

_____ проф. Г.П. Рузін
(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 2020 року

Розробники: д.мед.н., проф. Рябоконт Євген Миколайович,
к.мед.н., доц. Андреева Олена Вікторівна

Викладачі:

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Рябоконт Євген Миколайович
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Андреева Олена Вікторівна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Баглик Тетяна Вікторівна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Гармаш Ольга Володимирівна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Бурцев Богдан Геннадійович
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Каміна Тетяна Вікторівна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Жданова Наталія Олексіївна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Токар Аліма Абдулкадерівна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Горбатовська Наталя Вікторівна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Гур'єва Тетяна Євгенівна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Крючко Алла Іванівна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Кірсанова Олександра Володимирівна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Костюк Наталія Гаївна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Успенський Олег Євгенович
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Канунік Тетяна Сергіївна
Контактний тел.	050 193 7915
E-mail:	dr_bbg_1980@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій на інформаційному стенді кафедри

Контактний E-mail кафедри: terstomxhmy@ukr.net

Очні консультації: за попередньою домовленістю;

Он-лайн консультації: система Moodle, система ZOOM, система GOOGLE MEET згідно з розкладом;

Локація: заняття проводяться в умовах УСЦ ХНМУ, відділеннях стоматологічних та міських поліклінік, дистанційно – у системах ZOOM, GOOGLE MEET або MOODLE.

Інформація про дисципліну

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2,0	Напрямок підготовки <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Нормативна дисципліна
Загальна кількість годин – 60	Спеціальність: <u>221 «Стоматологія» - магістри</u> (шифр і назва)	Рік підготовки: 4-й
		Семестр 7-й, 8-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 15 самостійної роботи студента – 45	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>ДРУГИЙ МАГІСТЕРСЬКИЙ РІВЕНЬ</u>	Лекції –
		Практичні – 15 год.
		Лабораторні –
		Самостійна робота – 45 год.
		Індивідуальні завдання
		Вид контролю: диференційований залік

Освітньо-професійна програма «Стоматологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 221 Стоматологія галузі знань 22 Охорона здоров'я Кваліфікація: Магістр стоматології складена на основі:

1. Закону України «Про вищу освіту» 01.07.2014 №1556-VII.
2. Закону України «Про освіту» 05.09.2017 №2145-VIII.
3. Постанови Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.
4. Постанови Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 р. № 334 «Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів освітнього ступеня магістра за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я»».
5. Постанови Кабінету Міністрів від 23.13.2013 №11341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій».
6. Національного класифікатора України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ". - К.: 2010.
7. Наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 року № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).
8. Наказу Міністерства освіти і науки України від 24.06.2019 р. № 879 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 221 «Стоматологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Програма курсу визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітнього ступеню магістра, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Кафедра приймає кваліфікованих студентів будь-якої раси, національного чи етнічного походження, статі, віку, осіб з особливими потребами, будь-якої релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, ветеранського статусу або сімейного стану на всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам університету.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Згідно з навчальним планом проходження виробничої стоматологічної практики на 4 курсі передбачено, коли студентом придбані знання основних клінічних дисциплін (терапевтична стоматологія, ортопедична стоматологія, хірургічна стоматологія, фармакологія), з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, практика формує основи продовження подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін - терапевтичної стоматології, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології, передбачає інтеграцію з цими дисциплінами "по вертикалі" і формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Виробнича стоматологічна практика студентів 4-го курсу триває протягом навчального року: в обсязі професійних обов'язків терапевта-стоматолога – в терапевтичному відділенні стоматологічної поліклініки, ортопеда-стоматолога – в ортопедичному відділенні стоматологічної поліклініки, хірурга-стоматолога – в хірургічному відділенні стоматологічної поліклініки.

Програма виробничої стоматологічної практики представлена:

1. Виробнича стоматологічна практика з терапевтичної стоматології. Всього 60 годин, 2 кредити ECTS.
2. Виробнича стоматологічна практика з ортопедичної стоматології. Всього 60 годин, 2 кредити ECTS.
3. Виробнича стоматологічна практика з хірургічної стоматології. Всього 60 годин, 2 кредити ECTS.

Послідовність проходження практики визначається кожним навчальним закладом і може змінюватися в залежності від кількості студентів.

Оцінка успішності студента з виробничої лікарської практики для студентів 4-го курсу стоматологічних факультетів є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням поточної успішності та диференційованого заліку.

Силабус упорядкований із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є питання етіології, патогенезу, клінічних проявів захворювань зубів та пародонта, методів їх лікування; принципів організації надання стоматологічної допомоги пацієнтам в умовах стоматологічної поліклініки; діагностики та надання невідкладної медичної допомоги на стоматологічному прийомі у лікаря стоматолога-терапевта; застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря стоматолога-терапевта, а також загальнодержавних та індивідуальних профілактичних заходів щодо запобігання таким найпоширенішим захворюванням, як карієс та його ускладнення, захворювання пародонта.

Викладання проводиться за принципами доказової медицини з використанням діючих стандартів (гайдлайнів) світових фахових товариств.

Курс охоплює основні практичні, так і теоретичні аспекти діяльності майбутнього лікаря-стоматолога.

Міждисциплінарні зв'язки: проходження виробничої практики ґрунтується на попередньо отриманих студентами знаннях з анатомії людини, гістології, цитології та ембріології, патологічної анатомії, біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, клінічної фармакології, патоморфології, патофізіології, внутрішньої медицини, дерматології, венерології, соціальної медицини та пропедевтики терапевтичної стоматології та інтегрується з цими дисциплінами.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів курсу пропедевтики терапевтичної стоматології, матеріалу базових дисциплін та наявність достатнього освітнього рівня для засвоєння питань програми дисципліни.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при подальшому вивченні курсу терапевтичної стоматології, при вивченні фахових дисциплін, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою проходження виробничої стоматологічної практики є підготовка лікаря-стоматолога, здатного діагностувати і лікувати захворювання зубів та тканин пародонту.

Основними завданнями проходження виробничої стоматологічної практики є вміння проводити обстеження стоматологічного хворого, вивчення провідних синдромів і симптомів у терапевтичній стоматології, обґрунтування і формулювання попереднього діагнозу; вміння аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого та проводити диференційну діагностику, ставити остаточний діагноз основних захворювань, виявляти та ідентифікувати прояви соматичних захворювань в порожнині рота, визначати характер та принципи лікування в клініці терапевтичної стоматології, виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань, проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених захворювань у клініці терапевтичної стоматології.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

-інтегральної:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

-загальних:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність спілкуватися англійською мовою.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

10. Здатність бути критичним і самокритичним.
11. Здатність працювати в команді.
12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

-спеціальних (фахових, предметних):

1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.
2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
10. Спроможність до організації та проведення лікувально- евакуаційних заходів.
11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.
17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.
18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

Статус дисципліни: нормативна; формат дисципліни змішаний – дисципліна, що має супровід в системі Moodle, викладання дисципліни передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються доступні інформаційні інтерактивні технології (ZOOM, Moodle, GOOGLE MEET), очне та дистанційне консультування.

Методи навчання.

Для проведення занять використовуються клінічний (курація пацієнтів зі стоматологічною патологією), фантомний, електронно-інформаційний (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації, лекції), науковий (участь у наукових розробках з дисципліни), контрольний (тести, ситуаційні завдання, оцінка практичних навичок, захист клінічного кейсу).

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання:**

1. Проводити обстеження стоматологічного хворого в клініці терапевтичної стоматології, вміти аналізувати результати обстеження та визначати фактори ризику основних стоматологічних захворювань, .

2. Визначати провідні синдроми і симптоми у терапевтичної стоматології, виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці терапевтичної стоматології, вміти поводити диференційну діагностику.

3. Визначати характер та принципи лікування в клініці терапевтичної стоматології, знати фармакодинаміку і фармакокінетику препаратів та їх механізм дії; вміти проводити терапевтичне лікування основних стоматологічних захворювань; застосовувати основні принципи асептики, антисептики, знеболювання.

4. Планувати та проводити заходи для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань, оцінювати їх ефективність.

5. Розуміти місце дисципліни в системі підготовки фахівця та її взаємозв'язки з іншими галузями знань і навчальними дисциплінами.

Зміст дисципліни. Структура навчальної дисципліни.

Назви розділів дисципліни і тем		Кількість годин					
		Форма навчання (денна)					
		усього	У тому числі				
лек	пр		лаб	інд	СРС		
1		2	3	4	5	6	7
1.	Принципи організації роботи пародонтологічного кабінету (відділення). Техніка безпеки під час роботи в стоматологічному кабінеті. Правила оформлення обліково-звітної документації. Норми етики та деонтології під час роботи зі стоматологічними хворими. Асептика та антисептика. Стерилізація та догляд за стоматологічним інструментарієм. Профілактика невідкладних станів в клініці терапевтичної стоматології (запаморочення, втрата свідомості, гіпертонічний криз, кропивниця, анафілактичний шок та ін.) Визначення провідних симптомів та надання невідкладної допомоги. Оцінка стану стоматологічного хворого.			2			6
2.	Методи обстеження. Проведення основних клінічних методів обстеження пацієнтів з захворюваннями пародонта (опитування - уточнення скарг, анамнезу захворювання, анамнезу життя; огляд - зовнішній, огляд присінку порожнини рота, власне порожнини рота, зубних рядів, місця захворювання - ясен, зони зубо-ясенного прикріплення, визначення наявності та глибини кишень, рухомості зубів, фуркації, рецесії тощо). Оцінка отриманих результатів клінічного обстеження. Заповнення амбулаторної картки хворого. Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонта. Індексна оцінка стану тканин пародонта: гігієнічні індекси - Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, гінгівальні індекси та пародонтальні індекси. Оцінка результатів їх проведення. Заповнення обліково-звітної документації.			2			6
3.	Пародонтограма. Рентгенодіагностика хворих з патологією тканин пародонта. Лабораторні методи обстеження хворих з захворюваннями пародонта (клінічні, біохімічні, цитологічні, мікробіологічні, імунологічні, морфологічні). Функціональна оцінка стану пародонта та зубів (стоматоскопія, капіляроскопія, проба В.І.Кулаженко, реопародонтографія). Оцінка результатів їх проведення. Заповнення обліково-звітної документації.			2			6
4.	Запальні хвороби пародонта: папіліт, гінгівіт, локалізований пародонтит. Клініка, діагностика. Визначення провідних симптомів. Проведення диференційної діагностики. Визначення методів лікування хворих. Дистрофічно-запальні та дистрофічні захворювання пародонта (генералізований пародонтит, пародонтоз). Клініка, діагностика. Визначення провідних симптомів, проведення диференційної діагностики. Встановлення діагнозу. Обґрунтування тактики лікування пацієнтів. Заповнення обліково-звітної документації. Застосування загальних принципів лікування пародонтологічних хворих. Складання плану лікування.			2			6

Огляд навчально-методичної літератури. Написання рефератів. Проведення наукових досліджень.

5.	Практичне застосування терапії загального призначення з урахуванням показань та протипоказань пацієнтам пародонтологічного профілю. Визначення фармакодинаміки та фармакокінетики рекомендованих препаратів та їх механізм дії. Практичне застосування фізіотерапевтичних методик в комплексному лікуванні хворих з патологією пародонта. Методика проведення професіональної гігієни порожнини рота. Методика видалення зубних відкладень різними способами. Призначення медикаментозних засобів пацієнтам з хворобами пародонта. Практичне приготування та застосування пародонтальних пов'язок. Заповнення амбулаторної картки хворого. Практичне застосування засобів гігієни порожнини рота. Склад та властивості засобів гігієни, рекомендованих для догляду за порожниною рота. Практичне застосування різних методів чищення зубів (стандартний, метод Леонарда, Басса, Чартера, обертання щітки). Призначення методів і засобів гігієни порожнини рота у комплексній профілактиці пацієнтів із хворобами пародонта.			2			6
6.	Методика проведення закритого та відкритого кюретажу у пародонтологічних хворих. Методика проведення шинування рухомих зубів у пацієнтів з патологією пародонта. Заповнення амбулаторної картки хворого. Диспансеризація хворих зі захворюваннями тканин пародонта. Використання методів диспансерного обліку у профілактичній роботі з пародонтологічними хворими.			2			6
7.	Диференційований залік			3			9
Всього годин по дисципліні		60		15			45

Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кільк. год.
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	36
2.	Індивідуальна СРС – огляд навчально-методичної літератури, написання рефератів, проведення наукових досліджень.	
3.	Підготовка до диференційованого заліку.	9
Усього		45

Проходження виробничої стоматологічної практики починається з ознайомлення з клінікою. Практичний курс передбачає: 1) засвоєння теоретичного матеріалу щодо особливостей роботи стоматологічної поліклініки та основних маніпуляцій і їх відпрацювання під контролем викладача (у вигляді практичних занять та консультацій); 2) самостійна робота студента у стоматологічних відділеннях та закріплення отриманих знань і умінь у вигляді самостійних чергувань, підготовки до практичних занять, засвоєння практичних навичок, наведених у плані практичної підготовки, заповнення основної звітної документації, індивідуальна робота та підготовка до підсумкового контролю знань. Види індивідуальної роботи: доповідь реферату на практичному занятті, підготовка санітарного бюлетеня, доповідь на клінічних конференціях баз кафедри.

Послідовність проходження практики в терапевтичному, хірургічному, ортопедичному відділеннях стоматологічної клініки визначається кожним навчальним закладом та може змінюватися залежно від кількості студентів.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами.

Рекомендується застосовувати такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: контроль практичних навичок, тестові питання, розв'язування ситуаційних задач.

Диференційований залік є контролем засвоєння виробничої практики, відбувається після її завершення. Контроль опанування передбаченим переліком практичних навичках здійснюється викладачами кафедри.

Оцінка успішності студента за виробничу практику є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням поточної успішності та підсумкового контролю і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

Політика викладача (кафедри)

Академічні очікування від студентів/-ок

Вимоги до курсу

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання – строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю. Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в душі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в душі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї,

програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Охорона праці та техніка безпеки

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен здобувач вищої освіти має знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Плагіат та академічна доброчесність

Кафедра терапевтичної стоматології підтримує нульову толерантність до плагіату.

Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Порядок інформування про зміни у силабусі: необхідні зміни у силабусі затверджуються на методичній комісії ХНМУ з проблем професійної підготовки педіатричного профілю та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сайті кафедри терапевтичної стоматології ХНМУ.

Методи навчання

Методи навчання - апробовані й систематично функціонуючі способи взаємопов'язаної діяльності тих, хто навчає (методи викладання), і тих, хто навчається (методи учіння), спрямовані на вирішення в навчальному процесі певних освітніх, виховних і розвивальних завдань.

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- **вербальні** (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- **наочні** (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- **практичні** (різні види вправління, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики).
- **пояснювально-ілюстративні** або **інформаційно-рецептивні**, які передбачають пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
- **репродуктивний**, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;
- **метод проблемного викладу**, котрий полягає в тому, що **викладач** ставить проблему і сам її вирішує, демонструючи протиріччя, якими характеризується процес пізнання, при цьому завдання студентів полягає в контролюванні послідовності викладення матеріалу, суттєвості доказів, прогнозуванні наступних кроків викладача; цей МН реалізується шляхом навчання студентів на проблемних ситуаціях з метою успішної попередньої підготовки до майбутньої роботи в реальних умовах практичних лікувальних закладів;
- **частково-пошуковий** або **евристичний**, спрямований на оволодіння окремими елементами пошукової діяльності, наприклад: викладач формулює проблему, студенти – гіпотезу;
- **дослідницький**, сутність якого полягає у організації викладачем пошукової творчої діяльності студентів шляхом постановки нових проблем і проблемних завдань.

Методи навчання також можуть бути поділені на:

- методи, що забезпечують **сприймання і засвоєння** знань студентами (лекції, самостійна робота, інструктаж, консультація);
- **методи застосування знань і набуття й закріплення умінь і навичок** (практичні заняття, контрольні завдання, робота в клініці, проведення практики);
- методи **перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок**;
- методи **заохочення і покарання**.

Слід пам'ятати, що максимальна ефективність навчання може бути досягнута лише за умови раціонального (системного) поєднання різних методів.

Політика оцінювання

Методи контролю

Загальна мета контролю підпорядкована основному завданню — забезпечення високого теоретичного і наукового рівня навчально-виховної роботи і, отже, якісної підготовки кадрів. Конкретна мета контролю полягає у визначенні якості засвоєння навчального матеріалу, ступеня відповідності сформованих компетентностей цілям і завданням навчання навчальної дисципліни.

Принципи контролю: всеосяжний характер, систематичність, цілеспрямованість, об'єктивність, дієвість, єдність вимог, постійне вдосконалення всіх його форм і методів.

Ефективне функціонування системи педагогічного контролю потребує дотримання певних умов:

- викладачі й студенти, оцінюючи стан навчальної роботи, діють за єдиними узгодженими критеріями, обґрунтування яких усім відоме заздалегідь;

- оцінки, отримані в результаті контролю, вважаються непорушними, не піддаються сумніву як з боку тих, хто контролює, так і з боку тих, кого контролюють, оскільки будуються на об'єктивних критеріях, відомих обом сторонам;

- контроль і його результати вимагають гласності, щоб будь-хто мав змогу уважно вивчити їх, зробити на підставі цього обґрунтовані висновки, які налаштовують на активну позитивну роботу, спрямовану на необхідне коригування навчального процесу.

До контролю знань, умінь і навичок висувуються такі вимоги:

- **об'єктивність** — створення умов, за яких би максимально точно виявлялися знання, вміння і навички студентів, висунення єдиних вимог, справедливе ставлення до кожного студента, неприпустимість наявності елементів упередженості, прагнення вишукати негативні факти або нав'язати суто особисті погляди контролюючого на ті чи інші теоретичні проблеми, методичні прийоми і т.і.; водночас слід пам'ятати, що об'єктивність контролю несумісна з ліберальним ставленням до недоліків і помилок, поверховістю та вузькістю в аналізі й оцінці роботи, що перевіряється;

- **обґрунтованість оцінок** — їх аргументація;

- **систематичність** — важливий психологічний чинник, що сприяє формуванню таких якостей, як організованість і дисциплінованість, формує наполегливість і спрямованість на досягнення мети;

- **індивідуальний і диференційований підхід до оцінки знань, умінь і навичок** передбачає застосування таких дидактичних умов, за яких знижується психологічна напруженість, ураховуються особливості нервової системи студента, його характеру, потенційних можливостей, здібностей тощо, завдяки чому викладач стає спроможним якомога повніше, правильніше й об'єктивніше виявити й оцінити знання кожного студента;

- **усебічність та оптимальність** передбачає: по-перше, адекватність контролю цілям навчання, тобто змістовний бік контролю має контролювати те, чого навчали студентів і враховувати обсяг матеріалу, який потрібно засвоїти; по-друге, валідність контролю, він має охоплювати весь обсяг знань, умінь і навичок, що контролюється; по-третє, надійність — усталеність результатів, здобутих за повторним контролем через певний час, а також близькість результатів під час проведення контролю різними викладачами;

- **професійна спрямованість** контролю, яка зумовлена цільовою підготовкою спеціаліста і тим самим сприяє підвищенню мотивації пізнавальної діяльності студентів — майбутніх фахівців.

Форми контролю:

- за охоптом студентів: фронтальний, індивідуальний, парний, груповий;
- за способом реалізації: усний, письмовий;
- за способом організації: контроль викладачем, взаємоконтроль, самоконтроль;
- за використанням засобів навчання: контроль за допомогою друкованих засобів, об'ємних засобів (моделей, муляжів, тренажерів, апаратів), технічних засобів, комп'ютерних систем у тому числі з підтримкою мультимедійних файлів;
- за рівнем стандартизації: стандартизований, нестандартизований.

Кожна з форм контролю має особливості та зумовлюється метою, змістом, методами і характером навчання.

Усне опитування дає змогу контролювати не лише знання, а й вербальні здібності, сприяє виправленню мовленнєвих помилок. Відтворення матеріалу сприяє кращому його запам'ятовуванню, активному використанню наукових понять, що неможливо без достатнього застосування їх у мовленні.

Письмове опитування допомагає з'ясувати рівень засвоєння матеріалу, але слід виключати можливість списування і ретельно слідкувати за студентами під час цього опитування. Письмові роботи потребують досить великої кількості часу викладача для перевірки.

Невід'ємним елементом системи навчального процесу у вищих медичних навчальних закладах III і IV рівнів акредитації школи є **тестування** як стандартизований метод оцінювання, який відповідає новим цілям і завданням вищої медичної освіти та сприяє індивідуалізації й керованості навчального процесу і покликаний забезпечити якість підготовки майбутнього лікаря.

Усі форми контролю, при вмілому їх здійсненні, супроводжуються вказівками, порадами й рекомендаціями викладача студенту. Контроль в усіх випадках дає змогу зробити правильні висновки на майбутнє.

Оцінка й відмітка.

Практичне застосування будь-якої з форм педагогічного контролю завершується оцінками й відмітками.

Оцінка – спосіб і результат встановлення факту відповідності чи невідповідності засвоєних знань і сформованих умінь і навичок цілям та завданням навчання. Оцінка також передбачає виявлення причин, які заважали засвоєнню, і засобів організації навчальної діяльності для усунення прогалин у знаннях.

Відмітка – числовий аналог оцінки і має кілька рангових значень.

В основу оцінювання якості знань, умінь і навичок студентів покладено вимоги програм з навчальних дисциплін, але незалежно від специфіки предмета загальними вимогами є наступні:

- розуміння і ступінь засвоєння питання, повнота, яка вимірюється кількістю програмних знань про об'єкт, що вивчається;
- глибина, яка характеризує сукупність зв'язків між знаннями, що усвідомлюються студентами;
- методологічне обґрунтування знань;
- ознайомлення з основною літературою з навчальної дисципліни, а також із сучасною періодичною вітчизняною та зарубіжною літературою за спеціальністю;
- уміння застосовувати теорію на практиці, розв'язувати ситуаційні задачі тощо; оперативність, тобто кількість ситуацій, в яких студент може застосувати свої знання на практиці;
- ознайомлення з історією і сучасним станом науки та перспективами її розвитку;
- логіка, структура, стиль відповіді й уміння студента захищати науково-теоретичні положення, що висувуються, усвідомленість, узагальненість, конкретність;
- гнучкість, тобто вміння студента самостійно знаходити ситуації, в яких застосовуються знання;
- міцність знань.

У процесі здійснення педагогічного контролю слід брати до уваги, що:

- недоцільно контролювати те, що має бути засвоєно студентом на рівні ознайомлення, первинного уявлення або розпізнавання;
- не слід застосовувати контроль, якщо викладач упевнений, що всі студенти впораються із завданням на 100%, водночас інколи доцільно давати такі завдання, з якими більшість студентів впорається, адже у такий спосіб стимулюється віра студентів у свої сили;
- добре організований поетапний контроль знижує необхідність у підсумковому або взагалі робить останній непотрібним;
- необхідно варіювати засоби контролю;
- створення спокійної доброзичливої атмосфери в процесі контролю сприяє кращій роботі студентів і позитивно впливає на його результати.

Оцінювання успішності навчання студентів за ECTS організації навчального процесу
Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Поточне оцінювання. Керівники виробничої практики аналізують роботу студентів у відділеннях, враховуючи їх дисципліну (студент не повинен мати пропусків днів практики), якість оволодіння практичними навичками визначеними переліком, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря.

Поточний контроль знань студентів проводиться на кожному практичному занятті відповідно з конкретними цілями теми, під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацьовує самостійно і вони не входять до структури практичного заняття. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: комп'ютерні тести; розв'язування ситуаційних задач; структуровані письмові роботи; структурований за процедурою контроль практичних навичок та умінь.

Під час оцінювання студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Мінімальна кількість балів, яку має набрати студент для допуску до диференційованого заліку - 70 балів, максимальна – 120.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються д/з або іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Оцінювання самостійної роботи студентів

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Проведення диференційованого заліку

Мінімальна позитивна оцінка на диференційованому заліку 50 балів. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати під час диференційованого заліку, складає 80.

Оцінювання рівня засвоєння практичних навичок (за переліком) відбувається за складеними на кафедрі білетами, які включають 2 маніпуляції (практичних навичок). Критерії оцінювання наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

Критерії оцінювання практичних навичок на диференційованому заліку з виробничої практики

Кількість питань	«5»	«4»	«3»		За кожен відповідь (практичну навичку) студент одержує від 25 до 40 балів, що відповідає:
1	40	32,5	25	Практичні навички за білетами	«5» - 40 балів;
2	40	32,5	25		«4» - 32,5 балів;
	80	65	50		«3» - 25 балів.

Оцінка з дисципліни

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за виробничу стоматологічну практику «Виробнича практика по терапевтичній стоматології» (сума балів за поточну навчальну діяльність та диференційований залік), становить 200 балів.

Індивідуальні завдання

Бали за індивідуальні завдання одноразово нараховуються студентові тільки комісійно (комісія – зав. кафедри, завуч, викладач групи) лише за умов успішного їх виконання та захисту. В жодному разі загальна сума балів за ПНД не може перевищувати 120 балів.

На кафедрі складено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат та інше) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).

Технологія оцінювання дисципліни

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо після диференційованого заліку. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД та дифзалік і становить від 120 до 200 балів.

Таблиця 3

Відповідність оцінювання дисципліни в балах оцінюванню в традиційних оцінках

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Рекомендована література

Базова

1. Терапевтична стоматологія: підручник у 4-х т. Захворювання пародонта / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.] / За редакцією А.В. Борисенка. Т. 3. – К.: Медицина, 2008. – 616 с.
2. Терапевтична стоматологія: підручник у 4 т. Фантомний курс / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.] / За редакцією А.В. Борисенка. – Т 1. – К.: Медицина, 2009. – 400 с.
3. Терапевтична стоматологія: підручник у 2 т. / [А.К. Ніколішин, В.М. Ждан, А.В. Борисенко та ін.] / За редакцією А.К. Ніколішина. – Т.1. – Вид. 2. – Полтава: Дивосвіт, 2007. – 392 с.
4. Терапевтична стоматологія: підручник у 2 т. / [А.К. Ніколішин, В.М. Ждан, А.В. Борисенко та ін.] / За редакцією А.К. Ніколішина. – Т.2. – Вид. 2. – Полтава: Дивосвіт, 2007. – 280 с.

Допоміжна

1. Кухта С.Й. Пародонтологія. Принципи комплексного лікування захворювань пародонта / С.Й. Кухта. – Львів: Світ, 1995. – 53 с.
2. Мащенко І.С. Запальні та дистрофічні захворювання пародонта: навчальний посібник. – Дніпропетровськ: АРТ-Прес, 2003. – 241с.
3. Мельничук Г.М. Гінгівіт, пародонтит, пародонтоз: особливості лікування: навчальний посібник / Г.М. Мельничук, М.М. Рожко. – Івано-Франківськ, 2004. – 248 с.

Перелік вмінь та практичних навичок для диференційованого заліку

№№ з/п	Вміння та практичні навички
1	Підготувати стоматологічну установку, робоче місце, стоматологічний інструментарій та обладнання до роботи лікаря-стоматолога на терапевтичному прийомі. Знати правила техніки безпеки при роботі в стоматологічному кабінеті.
2	Вміти надати невідкладну допомогу при невідкладних станах пацієнтам на стоматологічному прийомі. Вміти провести розтин пародонтального абсцесу.
3	Продемонструвати навички проведення клінічного обстеження хворого з патологією тканин пародонта і вміння заповнення амбулаторної картки та пародонтограми
4	Продемонструвати вміння проведення гігієнічних, гінгівальних та пародонтальних індексів. Провести якісну та кількісну їх оцінку.
5	Продемонструвати навички проведення додаткових методів обстеження пацієнтів - проби В.І.Кулаженко, змиву за М.Ясиновським, реопародонтограми.
6	Вміти аналізувати рентгенограми зубів, тканин пародонта.
7	Продемонструвати навички інтерпретації результатів лабораторних, біохімічних, цитологічних, мікробіологічних, імунологічних методів обстеження хворих з патологією тканин пародонта.
8	Провести видалення зубних відкладень пацієнтам у клініці терапевтичної стоматології.
9	Виконати вибіркоче зашлифовування та вирівнювання оклюзійної поверхні зубів пародонтологічним хворим.
10	Провести іригацію, інстиляцію та аплікацію лікарських засобів хворим з патологією пародонта.
11	Виконати кюретаж пародонтальних кишень пацієнтам із захворюваннями тканин пародонта.

12	Продемонструвати навички накладання лікувальних нетвердіючих та твердіючих пов'язок при терапії захворювань пародонта.
13	Провести хворим з патологією тканин пародонта призначення загальної терапії з урахуванням стоматологічного та соматичного статусу. Продемонструвати виписування рецептів лікарських засобів.
14	Призначити по показанням фізіотерапевтичне лікування. Заповнення облікової документації
15	Продемонструвати вміння проведення діатермокоагуляції, інтердентального електрофорезу у клініці терапевтичної стоматології.
16	Вміти провести вакуум-масаж, вакуум-терапію хворим з патологією тканин пародонта.
17	Продемонструвати методику професійної гігієни порожнини рота.
18	Визначити тактику обстеження хворих, що підлягають диспансерному нагляду та призначити профілактичні заходи згідно з комплексною програмою профілактики.
19	Підібрати засоби гігієни порожнини рота в залежності від стоматологічного і соматичного статусу пацієнтів у клініці терапевтичної стоматології
20	Продемонструвати засоби і методи санітарно-просвітницької роботи. Провести бесіди, лекції для пацієнтів.

Завідувач кафедри
 терапевтичної стоматології,
 д.мед.н., професор

Рябоконт С.М.